

Yttrande över Miljödepartementets promemoria ”En förbättrad förpackningsinsamling – nya roller för kommuner och producenter”

Boverkets ställningstagande

Boverket begränsar yttrandet till de frågor som på olika sätt berör plan- och bygglagstiftningen och Boverkets ansvarsområde.

Boverket saknar en beskrivning av de konsekvenser som bestämmelserna om detaljplanering och bygglov i PBL kan få för den faktiska möjligheten för kommuner och fastighetsägare att genomföra de åtgärder som behöver vidtas under den förhållandevis korta tid som återstår innan det nya systemet för förpackningsinsamling är tänkt att börja tillämpas.

Boverket saknar vidare en beskrivning av dels vilka konsekvenser som förslagen kan få för den byggda miljön, dels vilka krav som kan ställas på fastighetsägare att utan samband med uppförande eller ändring vidta de åtgärder som förslagen förutsätter.

När det gäller förslaget i den del det avser allmänna platser anser Boverket att ansvarsfrågorna behöver analyseras ytterligare.

Boverkets synpunkter

En hel del äldre befintliga flerbostadshus saknar utrymmen för den utökade förpackningsinsamling som föreslås. De kommer därför att behöva kompletteras med sådana utrymmen. Det kan ske genom ändringar i befintliga byggnader eller genom att nya byggnader för avfallshantering uppförs. Förslagen innebär också att särskilda samlingsplatser behöver anordnas på kvartersmark och på allmänna platser. Det finns en stor risk att detta inte är möjligt att genomföra utan att nya detaljplaner tas fram eller att befintliga detaljplaner ändras. Det gäller särskilt i de fall genomförandetiden för befintliga detaljplaner fortfarande löper eftersom möjligheterna att göra avvikelser då är mindre. Det är också fråga om åtgärder som i stor utsträckning är lov- eller anmälningspliktiga och där lovbeslut inte sällan överklagas.

Boverket saknar i promemorian en beskrivning av denna problematik och de konsekvenser den kan få för genomförbarheten av förslagen och för kommunernas arbetsbelastning när det gäller arbete med detaljplaner och lov. Boverket saknar också en beskrivning av de konsekvenser som förslagen kan få för de olika allmänna intressen som enligt PBL ska beaktas och tillgodoses. Det handlar om förslagets påverkan på bland annat stadsbilden. Boverket anser att konsekvenserna av allt detta behöver analyseras ytterligare för att få en bättre uppfattning om i vilken takt och på vilket sätt som förslagen kan genomföras.

I plan- och bygglagstiftningen ställs det krav på avfallsutrymmen vid uppförande och ändring. Det ställs däremot inte några retroaktiva krav på sådana utrymmen i befintliga byggnader. Det är därför viktigt att det klargörs vad som gäller om fastighetsägare inte självmant vidtar åtgärder som behövs för att möjliggöra en fastighetsnära förpackningsinsamling.

När det gäller förslaget om förpackningsinsamling på allmänna platser så anser Boverket att det utöver behovet av att analysera konsekvenserna av bestämmelserna om detaljplanering och bygglov finns ett behov av att ytterligare analysera olika ansvarsfrågor. Det gäller till exempel frågan vem som faktiskt är ansvarig för och kan vidta åtgärder för att möjliggöra en insamling på allmän platsmark vid olika typer av huvudmannaskap och ägande.

I detta ärende har generaldirektör Anders Sjelvgren beslutat och signerat beslutet elektroniskt. Föredragande har varit jurist Lars Brask. I den slutliga handläggningen har också rättschef Yvonne Svensson, enhetschef Frida Jonsson och bygglovsexpert Josefin Hane deltagit.

Anders Sjelvgren
generaldirektör

Lars Brask
jurist

Kopia till:
lars.arell@regeringskansliet.se
m.kemikalieenheten@regeringskansliet.se